

19. Усыновление иностранцами, или как Украина защитит сирот [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://for-ua.com/analytics/2013/04/19/080000.html>.

20. Депутаты не приняли законопроект об усыновлении украинских детей иностранцами [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://kr.ua/daily/150313/393768/>.

21. В. Янукович велел усилить контроль за детьми, усыновленными иностранцами [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://lb.ua/news/2013/06/01/203217_yanukovich_velel_usilit_kontrol.html.

Надійшла до редколегії 24.10.2013

ГАЙЧУК В. А., МАЛИНОВСКАЯ Т. Н. ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ ОРГАНАМИ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ УКРАИНЫ ПРЕСТУПЛЕНИЙ, СВЯЗАННЫХ С ТОРГОВЛЕЙ ДЕТЬМИ, И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ ИМ: ПРОБЛЕМЫ И ПУТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ

Проанализировано состояние проблемы торговли детьми в Украине, описана деятельность системы противодействия торговле детьми, сформулированные рекомендации по усовершенствованию существующей системы предупреждения торговли детьми и противодействия ей, исходя из необходимости защиты прав ребенка.

Ключевые слова: торговля детьми, коммерческая сексуальная эксплуатация, детский труд, международное усыновление, насилие, предупреждение, противодействие.

GAICHUK V. A., MALINOVSKA T. M. PREVENTIVE AND COUNTERACTING ACTIVITY OF INTERNAL AFFAIRS AGENCIES OF UKRAINE CONCERNING THE CRIMES ASSOCIATED WITH HUMAN TRAFFICKING: PROBLEMS AND WAYS OF SOLUTION

The problems associated with providing personal security, liberty, honor and dignity has recently attracted the attention among the negative phenomena in the sphere of protecting the constitutional rights and freedoms of the citizens of Ukraine. Of particular concern is not only the fact that there has been a steady tendency for a rather high level of aggressive, profitable and violent crime in Ukraine for a long time, but also a significant spread of relatively new types of criminal offenses, transnationalization and globalization of international crime. One of such crimes is children trafficking. The problem of its counteraction and combating is one of the priority tasks of law-enforcement agencies.

Guaranteeing children rights is a global problem of the present time, and all mankind should be concerned in its solution. There is no doubt that the key role in preventing and combating crimes related to children trafficking is direct competence of internal affairs agencies. Law-enforcement agencies make a significant contribution to fight against this phenomenon in the process of solving its specific tasks. Considering the fact that children trafficking is a special kind of criminal business owned by international, transnational criminal groups that threaten not only national but global security, it is difficult to overestimate the importance and value of international law-enforcement agencies' cooperation.

Keywords: human trafficking, commercial sexual exploitation, children labor, international adoption, violence, prevention, counteraction.

УДК 343.12

О. О. ГАНЖА,

здобувач Харківського національного університету внутрішніх справ

НАУКОВИЙ ГЕНЕЗИС ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ОВС УКРАЇНИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ ГРУП, ЯКІ ГОТУЮТЬ ВЧИНЕННЯ КРАДІЖОК ІЗ КВАРТИР ГРОМАДЯН

Досліджено стан теоретичної розробленості питання протидії оперативними підрозділами ОВС України діяльності організованих злочинних груп, які готують вчинення крадіжок із квартир громадян. В результаті проведеного дослідження констатовано, що в оперативно-розшуковій науці подібне питання ще глибоко не досліджувалося. Наявні теоретичні дослідження окремих науковців зробили значний внесок у розвиток теорії та удосконалення

практики виявлення, попередження та розслідування крадіжок, зокрема із квартир громадян. Проте у їхніх працях не розкрито всі аспекти комплексної проблеми протидії оперативними підрозділами ОВС України діяльності організованих злочинних груп, які готують вчинення крадіжок із квартир громадян.

Ключові слова: оперативний підрозділ, організована злочинна група, крадіжка, протидія, квартира.

Складовою частиною прогресивного розвитку Української держави є неухильне дотримання прав і свобод громадян. Конституція України проголошує, що людина, її життя, честь та гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю та передбачає захист прав і свобод кожного громадянина. На сучасному етапі реалізація цих положень у державі потребує вирішення великої кількості різноманітних проблем, однією з яких є зменшення рівня організованої корисливої злочинності, зокрема того виду, який спеціалізується на крадіжках із квартир громадян.

Незважаючи на постійну увагу керівництва МВС України до питання протидії крадіжкам із квартир громадян, оперативна обстановка у цьому напрямку все ще залишається складною. Це підтверджується статистичними даними МВС України за період з 2007 по 2012 роки, згідно з якими, по-перше, лише у половині зареєстрованих випадків крадіжок із квартир громадян вдається виявити винних осіб; по-друге, кількість вчинених крадіжок цього виду за кожний рік звітного періоду залишається стабільно високою. Означене дозволяє обґрунтовано констатувати, що однією із причин незадовільного стану протидії оперативними підрозділами ОВС України діяльності організованих груп, які готують вчинення крадіжок із квартир громадян, є прорахунки і недоліки в організації і тактиці протидії зазначеному виду злочинів, мінімізувати та усунути більшість із яких можливо за допомогою спільних зусиль науки і практики.

Вагомим значенням у цьому контексті набуває подальше вдосконалення науково-методичного забезпечення процесу протидії оперативними підрозділами ОВС України діяльності організованих груп, які готують вчинення крадіжок із квартир громадян.

Значний внесок у дослідження різноманітних аспектів протидії оперативними підрозділами ОВС діяльності організованих груп, які готують вчинення крадіжок із квартир громадян, зробили радянські, вітчизняні та закордонні вчені: В. М. Аполлонов, В. М. Атмажитов, А. В. Баб'як, О. М. Бандурка, В. А. Батенев, І. І. Бондаренко, І. І. Великошин, В. Я. Горбачевський, С. М. Гусаров,

В. І. Давидов, О. Ф. Долженков, В. П. Захаров, В. А. Ільчов, А. А. Лискін, Б. Я. Нагіленко, Д. Й. Никифорчук, Ю. Ю. Орлов, В. Л. Ортинський, М. А. Погорецький, В. Д. Пчолкін, В. Г. Самойлов, М. В. Стащак, В. І. Ткаченко, В. В. Шендрік, О. О. Юхно та інші, праці яких і будуть теоретичним підґрунтям запланованого дослідження.

Метою цієї роботи стало дослідження стану наукової розробленості питання протидії оперативними підрозділами ОВС України діяльності організованих груп, які готують вчинення крадіжок із квартир громадян.

В умовах побудови сучасної правової держави першочергового значення набувають проблеми захисту її громадян від злочинних посягань, а також протидії спробам криміналізації суспільства, нейтралізації негативних соціальних тенденцій.

У цьому контексті особливо актуальними стають питання стримування і обмеження злочинності [1, с. 5], в тому числі за допомогою більш ефективної та якісної протидії крадіжкам із квартир громадян.

Одним із дієвих і традиційних напрямів удосконалення протидії означеному виду злочинів є покращення теоретичного забезпечення, що досягається за допомогою приділення їй з боку науковців належної уваги.

Зважаючи на предмет дослідження, спочатку приділимо увагу публікаціям тих вчених-юристів у сфері ОРД, які досліджували питання щодо протидії крадіжкам. Зазвичай розгляд цієї тематики потрібно почати із радянського періоду, часів зародження оперативно-розшукової діяльності як науки.

Дослідженням встановлено, що цілий ряд радянських вчених займалися проблематикою, пов'язаною із різними аспектами протидії крадіжкам особистого майна громадян. Найбільш ґрунтовні дослідження були здійснені В. М. Атмажитовим, І. І. Бондаренко, І. І. Великошином, А. Г. Гнесушевим, Д. В. Гребельським, В. В. Дедюхіним, В. А. Кохановим, А. Д. Лекарем, В. Д. Пахомовим, Г. К. Сініловим, Г. Є. Фірсовим та ін.

Серед вітчизняних науковців в різних аспектах цьому питанню приділяли увагу К. В. Антонов, О. М. Бандурка, А. Ф. Волобуєв,

Е. О. Дідоренко, О. Ф. Долженков, В. П. Захаров, М. В. Корнієнко, О. М. Литвинов, В. А. Некрасов, Д. Й. Никифорчук, В. Л. Ортинський, М. М. Перепелиця, М. А. Погорецький, В. Д. Пчолкін, М. В. Салтєвський, В. П. Сапальов, С. О. Сафронов, О. П. Снігерьев, М. В. Стащак, В. В. Шендрик та ін.

Однак в існуючих наукових дослідженнях більшість аспектів протидії оперативними підрозділами ОВС України крадіжкам із квартир громадян досліджувались фрагментарно, без проведення сучасних комплексних розробок із означеної тематики.

На дисертаційному рівні різним аспектам протидії крадіжкам приділили увагу:

1) О. В. Вишня, котрий дослідив проблематику виявлення та розслідування викрадань вантажів на залізничному транспорті;

2) О. А. Гапон, який дослідив організацію і тактику розкриття квартирних крадіжок у великих містах;

3) В. В. Зарубей, який розробляв організацію і тактику розкриття та розслідування квартирних крадіжок, вчинених іноземцями;

4) О. Ф. Кобзар, який вивчав основи виявлення та розслідування кишенькових крадіжок;

5) І. Й. Мисловський, який розглядав особливості розкриття крадіжок, грабежів та розбоїв, що вчиняються особами, які вживають наркотичні засоби;

6) О. О. Мороз, який зробив акцент на вивченні організації і тактики боротьби з крадіжками і угонами автотранспорту;

7) О. М. Асадчих, котрий досліджував діяльність підрозділів карного розшуку із протидії крадіжкам особистого майна громадян із дачних будинків.

Таким чином, можна зробити висновок, що, по-перше, в оперативно-розшуковій науці, незважаючи на важливе значення напрямку роботи щодо протидії крадіжкам із квартир громадян для практичних підрозділів, подібне питання ще глибоко не досліджувалося. У зв'язку з цим вважаємо за необхідне провести на монографічному рівні комплексне дослідження організаційно-правових і тактичних засад протидії крадіжкам із квартир громадян, а також виробити науково-практичні рекомендації для покращення ефективності роботи у цьому напрямі.

По-друге, теоретичні дослідження вказаних науковців зробили значний внесок у розвиток теорії та удосконалення практики виявлення, попередження та розслідування крадіжок, зокрема із квартир громадян. Проте у їхніх працях не розкрито всі аспекти комплексної проблеми протидії оперативними підрозділами ОВС України діяльності організованих груп, які готують вчинення крадіжок із квартир громадян. Причиною цього є те, що існуючі наукові розробки проводилися в інших історичних умовах, правових та соціальних реаліях та об'єктивно не могли врахувати особливостей сьогодення. Все наведене в цілому впливає на актуальність і необхідність дослідження питання протидії крадіжкам із квартир громадян.

Список використаних джерел

1. Бандурка О. М. Протидія злочинності та профілактика злочинів : монографія / О. М. Бандурка, О. М. Литвинов. – Х. : ХНУВС, 2011. – 308 с.

Надійшла до редколегії 09.10.2013

ГАНЖА А. А. НАУЧНЫЙ ГЕНЕЗИС ПРОБЛЕМЫ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ ОПЕРАТИВНЫМИ ПОДРАЗДЕЛЕНИЯМИ ОВД УКРАИНЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОРГАНИЗОВАННЫХ ПРЕСТУПНЫХ ГРУПП, КОТОРЫЕ ГОТОВЯТ СОВЕРШЕНИЕ КРАЖ ИЗ КВАРТИР ГРАЖДАН

Исследовано состояние теоретической разработанности вопроса противодействия оперативными подразделениями ОВД Украины деятельности организованных преступных групп, которые готовят совершение краж из квартир граждан. В результате проведенного исследования констатировано, что в оперативно-розыскной науке данный вопрос ещё глубоко не исследовался. Имеющиеся теоретические исследования отдельных учёных внесли значительный вклад в развитие теории и усовершенствование практики выявления, предупреждения и расследования краж, в частности из квартир граждан. Однако в их трудах не раскрыты все аспекты комплексной проблемы противодействия оперативными подразделениями ОВД Украины деятельности организованных преступных групп, которые готовят совершение краж из квартир граждан.

Ключевые слова: оперативное подразделение, организованная преступная группа, кража, противодействие, квартира.

GANZHA O. O. SCIENTIFIC GENESIS OF COUNTERACTION TO THE ACTIVITY OF ORGANIZED CRIMINAL GROUPS, WHICH PREPARE BURGLARIES FROM CITIZENS' APARTMENTS, BY THE OPERATIVE DIVISIONS OF INTERNAL AFFAIRS AGENCIES

The state of scientific genesis of the problem of counteraction to the activity of organized criminal groups, which prepare burglaries from citizens' apartments, by the operative divisions of Internal Affairs agencies is examined. In the result of the conducted research it was established that this problem in operative and search science had not been deeply inquired. Existing theoretical works of certain scientists have done a considerable contribution to the development of theory and improvement of detection, prevention and investigation practice of burglaries, particularly from the apartments of citizens. However, their works do not expose all aspects of the complex phenomenon of counteraction to the activity of organized criminal groups, which prepare burglaries from citizens' apartments, by the operative divisions of Internal Affairs agencies of Ukraine.

Methods: comparative and legalistically logical. **The relevance of the research** is determined by the insufficient scientific development of the problem of counteraction to the organized crime activity by criminal groups, which prepare burglaries from citizens' apartments by the operative divisions of Internal Affairs agencies. **The results of the research:** an analysis and comparison of works of law scientists' from various areas of law. **The field of the implementation:** operative and search activity, procedural criminal law, criminalistics. **The practical value of the research:** some provisions of article can be used in the preparation of amendments to the procedural criminal law, writing monographs or educational and methodical manuals. **The conclusions:** the analysis proves the insufficiency of theoretical and practical development of the problem of counteraction to the organized crime activity by criminal groups, which prepare burglaries from citizens' apartments by the operative divisions of Internal Affairs agencies.

Keywords: *operative division, organized crime group, burglary from citizens' apartments, counteraction, apartment.*

УДК 343.137.5

А. В. ДАНИЛЕНКО,

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального процесу
факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства
Харківського національного університету внутрішніх справ*

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРИЗНАЧЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ПСИХОЛОГО-ПСИХІАТРИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ЗА УЧАСТЮ НЕПОВНОЛІТНІХ ВІДПОВІДНО ДО ПОЛОЖЕНЬ НОВОГО КПК УКРАЇНИ

Неповнолітні, які скоїли кримінальне правопорушення або стали його жертвами чи свідками, часто виступають носіями досить важливої інформації, але в силу вікових чи психологічних особливостей ці особи не завжди можуть давати правдиві свідчення. Тому для встановлення можливості об'єктивно і правильно сприймати обставини кримінального правопорушення та давати правдиві свідчення з цього приводу у кримінальних провадженнях за участю неповнолітніх може призначатись комплексна психолого-психіатрична експертиза, предметом якої є розумовий розвиток дитини, ступінь формування її особистісних якостей, ставлення до своїх вчинків та дій. Досі законодавчо закріплено тільки можливість призначення комплексної психолого-психіатричної експертизи лише щодо неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого. Запропоновано також закріпити у КПК України можливість призначення комплексної психолого-психіатричної експертизи неповнолітнім потерпілим та свідкам.

Ключові слова: *неповнолітній, комплексна психолого-психіатрична експертиза, розумовий розвиток, психологічні особливості, свідчення, потерпілий, свідок.*